

PROSLAVA 50. OBLJETNICE DAGIT-a VINKOVCI

Proslava 50. obljetnice osnivanja Društva arhitektonskih i građevinskih inženjera i tehničara Vinkovci (DAGIT Vinkovci) započela je 15. listopada 2010. Svečanom skupštinom u kazalištu *Joza Ivakić* u Vinkovcima. Program je vodila Biljana

nje u HE *Senj* organizirano 1963. Sadašnji naziv društvo nosi nakon obnove rada 2. veljače 1973. (predsjednik Ignjat Petrović, dipl. ing. građ.). Tada je zabilježeno znatno povećanje članstva i održan niz stručnih predavanja, a članovi su posjetili proizvodne pogone *Vibrobetona*, *Dilja* i *Spačve*. Tada se započelo i sa stručnim putovanjima po kojima je ovo

Društvo nadaleko poznato, najprije na velika gradilišta u zemlji, a potom sve češće u inozemstvo. Sve je to vrijeme DAGIT djelovao bez vlastitih prostorija koje je dobio 1990. uoči proslave 30. obljetnice, no ratna zbivanja nedugo potom onemogućila su njihovo uređivanje i opremanje.

Većina je članova Društva bila uključena u Domovinski rat, a dio se privremeno ili stalno iselio. Rad je DAGIT-a obnovljen već u lipnju 1992. kada je održana prva sjednica Predsjedništva. U rad se uključilo mnogo mladih članova, ali je negdašnje članstvo ipak prepolovljeno, posebno stoga što su prestala s radom mnoga velika građevinska poduzeća. Nastavljeno je održavanje stručnih predavanja i organiziranje stručnih putovanja, najprije ratom obnovljenih područja, a nedugo potom (1994.) i u Španjolsku i od tada se putovanja u inozemstvo održavaju redovito svake godine.

DAGIT je ponovno dobio svoje negdašnje prostorije koje je valjalo potpuno adaptirati i urediti. To je i učinjeno velikim angažmanom članstva i uz potporu mnogih poduzeća, a nove je prostorije na proslavi 40.

Sudionici Svečane skupštine DAGIT-a

Pavlović, glavna i odgovorna urednica *Vinkovačke televizije*, a nakon otvaranja Skupštine državnu je himnu otpjevala muška pjevačka grupa *Lipe*. Uslijedila je minuta šutnje kojom je odana počast svim preminulim članovima DAGIT-a.

Skupu se potom obratio predsjednik Željko Andričević, dipl. ing. građ., koji je najprije pozdravio sve nazočne i goste, a potom dao kratak presjek pola stoljeća djelovanja DAGIT-a. Društvo je s dvadesetak članova osnovano 11. rujna 1960. (prvi predsjednik Eduard Šernig, dipl. ing. arh.), a potom su održana brojna stručna predavanja. Prvo je stručno putova-

Dio dobitnika priznanja i zlatnih plaketa

obljetnice rada pustio u rad ondašnji predsjednik HSGI-a Dragutin Mihelić.

Mnogobrojni su doživljaji i iskustva s putovanja zabilježeni u knjizi *Dagitova putovanja* Zvonimira Zahoraya koja je promovirana na proslavi 45. obljetnice djelovanja.

U posljednje vrijeme snažan je poticaj radu Društva dalo cjeloživotno stručno usavršavanje i u proteklom petogodišnjem ciklusu organizirana su brojna stručna predavanja, seminari, razne prezentacije i stručni posjeti, što je mnogim članovima Društva omogućilo da na najjednostavniji i najjeftiniji način prikupe odgovarajući broj bodova.

U govoru predsjednik DAGIT-a posebno spomenuo priznanje što ga je DAGIT dobio 1985. kao najaktivnije društvo od ondašnjeg SGITH-a (tada je društvo dobilo priznanje i od općine Vinkovci), a istaknuo je da je u Vinkovcima 15. i 16. listopada 1995. održana i izborna skupština HSGI-a. Izlaganje predsjednika Željka Andričevića bilo je ilustrirano kratkim filmom u kojemu su zabilježeni neki najznačajniji događaji iz pet desetljeća rada DAGIT-a.

Svečana je skupština nastavljena glazbenim blokom koji je izveo poznati vinkovački tamburaški sastav *Dike*.

Sudionicima Svečane skupštine potom se obratio Josip Švenda, dipl. ing. građ., predsjednik HSGI-a. U svom je nadahnutom izlaganju posebno istaknuo kako pedeset godina djelovanja društva ima svoje prethodnike u Klubu inženirah i arhitektah osnovanom 1878. gdje je među prva 83 člana zabilježeno i 3 iz Vinkovaca, što je mnogo za ondašnji gradić s približno 5000 stanovnika.

Nakon izlaganja predsjednik je HSGI-a uručio predsjedniku DAGIT-a prigodnu umjetničku sliku s motivima Zagreba, a potom su uslijedile i druge čestitke i pokloni (uglavnom slike)

koje su Željku Andričeviću uručili predstavnici DAGIT-a Slavonski

regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva, a potom i gra-

Sudionici proslave obljetnice u posjeti novom pogonu tvornice crijepa *Dilj*

Sudionici proslave na novom gradskom bazenu u parku *Lenije*

Brod, DGIT-a Varaždin, DGI-a Rijeka, DGITM-a Čakovec, DGI-a Zagreb, DAGIT-a Nove Gradiške i DIT AGG-a Zadar.

Slijedili su i pozdravi uzvanika. Skup je pozdravila Ružica Drmić, ravnateljica Uprave vodne politike i međunarodnih projekata u Ministarstvu

donačelnik Vinkovaca dr. Mladen Karlić. Nazočnima se obratio i Božo Galić, župan vukovarsko-srijemski, inače dugogodišnji član DAGIT-a. Svi su oni čestitali slavljenu i zaželjeli mu daljnji uspješan rad.

Rad je svečane sjednice DAGIT-a Vinkovci zaključen dodjelom zah-

valnica, priznanja i zlatnih plaketa zaslužnim članovima te pojedincima i tvrtkama koji su dali velik doprinos i podršku u dosadašnjem radu Društva. Ukupno je dodijeljeno 129 zahvalnica, 22 priznanja i 2 zlatne plakete, a u ime svih zahvalio se jedan od dobitnika zlatne plakete Zvonimir Zahoray (drugi je Dragan Frajdn). Nakon toga svi su sudionici Svečane skupštine večerali skupa u hotelu *Slavonija*, a druženje se uz glazbu i ples za neke nastavilo dugo u noć.

Obilježavanje 50. obljetnice DAGIT-a nastavljeno je sutradan u dvorani hotela *Slavonija* predavanjem *Višenamjenski kanal Dunav – Sava*, a predavači su bili Ružica Drmić, dipl. ing. građ., ravnateljica Uprave za vodnu politiku i međunarodne projekte te Miroslav Ištuk, dipl. ing. građ., ravnatelj Agencije za vodne putove. U izlaganjima i raspravi istaknute su sve prednosti koje višenamjenski kanal donosi ovom području Slavonije, a istaknuto je da su započeli i prvi radovi vezani uz navodnjavanje na dijelu kanala nadomak Save.

U nastavku su svi gosti Svečane skupštine i članovi DAGIT-a obišli novi i stari pogon tvornice crijepa *Dilj* u Vinkovcima koja sada posluje vrlo uspješno u sastavu *Nexe* Grupe iz Našica, a potom i novi gradski bazen u predjelu Lenije s desne strane Bosuta koji je upravo završen i uskoro bi trebao biti otvoren za pučanstvo.

Zajedničko druženje Vinkovčana i njihovih gostiju, pretežno sudionika proširene sjednice Predsjedništva HSGI-a, zaključeno je zajedničkim objedom uz glazbu u hotelu *Kunjevci* nadomak Vinkovaca.

B. N.

PRIPREME ZA OSNIVANJE UDRUGE VODITELJA GRAĐENJA

Odavno je uočeno da su u svim dosadašnjim zakonima o gradnji, pa i u postojećem Zakonu o prostornom

uređenju i gradnji iz 2007., kao sudionici u gradnji navedeni investitor, projektant, revident, nadzorni inženjer i izvođač. Tim je zakonom utvrđena i njihova odgovornost, a posebnim je člancima određeno da izvođač imenuje inženjera gradilišta odnosno voditelja radova te ako ih je više i glavnog inženjera gradilišta. U međuvremenu su posebnim zakonom uređene ovlasti inženjera koji projektiraju i nadziru građenje, revidenti se vode posebno prema područjima u registru Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i građenja, a samo su inženjeri gradilišta i voditelji radova, čija je odgovornost u građenju možda i najveća, ostali praktički nezaštićeni. Usto nitko unutar struke ne nadzire voditelje građenja niti štiti poslodavce od mogućega neznanja ili nemara iako postoje licencirane tvrtke s predviđenim brojem odgovarajućih stručnjaka.

Ugled, čast i prava inženjera gradilišta i voditelja radova nitko ne štiti i često su razapeti između investitora te projektanta i nadzora upitne kvalitete, a nerijetko i vlastitih poslodavaca koji ih tjeraju da vode više međusobno udaljenih gradilišta. Štoviše, zna se da su u članstvu Hrvatske komore inženjera građevinarstva ljudi koji se ne bave projektiranjem ili nadzorom, ali im članstvo donosi mogućnost budućega osamostaljenja i obavljanja vlastitog posla.

Na tu su nelogičnost upozorila i dva velika skupa prije dvije godine. Tako je jedan od zaključaka 8. međunarodne konferencije *Organizacija, tehnologija i menadžment u graditeljstvu* (Umag, 17.-20. rujna 2008.) upućuje na potrebu osnivanja posebne komore voditelja građenja. Sličan je i jedan od zaključaka *Sabora hrvatskih graditelja* (Cavtat, 6.-8. studenoga 2008.), gdje je rečeno da "s obzirom na činjenicu da ne postoji organizirani oblik okupljanja odgovornih osoba koje vode građenje (glavni inženjeri gradilišta, inženjeri

gradilišta i voditelji radova) treba inicirati rješenje pitanja njihovog organiziranja".

Stoga je osnivanje komore ili udruge voditelja građenja jedan od prioriteta sadašnjega saziva Predsjedništva HSGI-a. Najprije je u vezi s tim u Predsjedništvu formirana posebna radna skupina (Josip Švenda, Zdravko Jurčec i Boris Čupić), a onda je održana proširena sjednica Predsjedništva na kojoj su bili predstavnici Hrvatske komore inženjera građevinarstva, HUP-Udruge poslodavaca graditeljstva, Sektora graditeljstva i komunalnog gospodarstva Hrvatske gospodarske komore, Upravnog odbora ceha građevinara u Hrvatskoj gospodarskoj komori i Odjela graditeljstva Tehničkog veleučilišta u Zagrebu. Svi su oni jednoglasno podržali ideju o organiziranju voditelja građenja.

Sljedeći je korak bio formiranje Inicijativnog odbora, što je učinilo Predsjedništvo HSGI-a uz pomoć svojih članova iz temeljnih društava. Inicijativni je odbor održao prvu sjednicu 5. listopada 2010. u Zagrebu. Osim članova radne skupine Predsjedništva HSGI-a, nazočni su bili: Zdravko Hunjadi (*Međimurje-graditeljstvo* d.o.o., Čakovec), Goran Husnjak (*Zagorje Tehnobeton* d.d., Varaždin), Ivan Knok (*Radnik* d.d., Križevci), Dean Pavlak (*Strabag* d.o.o., Zagreb), Ivan Petrović (*Hidroelektra Niskogradnja* d.d., Zagreb) i Vjekoslav Sečan (*Tempo-inženjering* d.o.o., Zagreb).

Sjednicu je otvorio predsjednik HSGI-a Josip Švenda koji je pozdravio nazočne i izvijestio kako su bili pozvani i drugi članovi Inicijativnog odbora, ali su se ispričali zbog poslovnih obveza: Josip Grassi (*Lavčević* d.d., Split), Josip Kuzmanić (*Poduzeće za ceste* d.d., Split), mr. sc. Marinko Marohnić (*Viadukt* d.d.) i Besalet Mulović (*Tehnika* d.d., Zagreb). Potom je ukratko upoznao nazočne s HSGI-om kao krovnom udrugom

građevinskih stručnjaka sa 16 temeljnih i 4 specijalističke članice te s više od 3000 aktivnih članova.

Uvodno je izlaganje o osnivanju udruge ovlaštenih voditelja građenja podnio član radne skupine Predsjedništva HSGI-a Boris Čupić. Istaknuo je kako će buduća organizacija okupljati, predstavljati i zastupati interese profesionalnih voditelja građenja, zaštićivati interese struke i sudjelovati u donošenju potrebne regulative. Pripremljen je i prijedlog Statuta, a prijedlozi i primjedbe su trebale biti dostavljene u sljedećih 14 dana, do druge sjednice Inicijativnog odbora, dokad će biti konačno raščišćena dvojba o nazivu udruge. Naime namjera je osnivača da zbog potrebnoga dostojanstva udruga bude nazvana komorom, ali za to, kako se čini, postoje zakonske prepreke.

U raspravi je sudjelovao i Zdravko Jurčec, također član radne skupine Predsjedništva. Istaknuo je kako osnivanjem nove udruge HSGI brani ceh i svoje zanimanje te sustav cjeloživotnog obrazovanja i polaganja stručnih ispita. Posebno stoga što HSGI i njegove članice već više 130 godina provode kontinuiranu izobrazbu, a sada u programu stalnoga stručnog usavršavanja sudjeluje približno 3500 polaznika. Zaključio je kako tvrtke s licencijom moraju obvezno svoje inženjere slati na stručno usavršavanje i da udrugu ili komoru treba osnovati do kraja 2010. godine. U raspravi je sudjelovao i Dean Pavlak koji je podržao inicijativu o udruživanju voditelja građenja, posebno zbog koristi koje će donijeti budućim članovima, a ideju su podržali Ivan Petrović i Vjekoslav Sečan.

Druga sjednica Inicijativnog odbora održana je 19. listopada 2010. Osim Josipa Švende i Borisa Čupića, članova radne skupine Predsjedništva HSGI-a, bili su nazočni i ostali članovi Inicijativnog odbora: Goran Husnjak (*Zagorje Tehnobeton* d.d.,

Varaždin), Ivan Knok (*Radnik* d.d., Križevci), mr. sc. Marinko Marohnić (*Viadukt* d.d., Zagreb), Bruno Müller (*Tehnika* d.d., Zagreb), Besalet Mulović, (*Tehnika* d.d., Zagreb), Dean Pavlak (*Strabag* d.o.o., Zagreb) i Ivan Petrović (*Hidroelektra Nisko-gradnja* d.d., Zagreb).

Sjednicu je vodio predsjednik HSGI-a Josip Švenda koji je izvijestio da je konačno razjašnjena dvojba i da će se zbog zakonskih ograničenja osnovati Udruga ovlaštenih voditelja građenja (UOVG). U nastavku je Boris Čupić izvijestio da su ideju o osnivanju nove udruge prihvatili svi članovi Inicijativnog odbora. Bit će osnovana na temelju odluke Predsjedništva HSGI-a, a svrha je udruživanja određena nizom članaka prijedloga statuta koji su dobili svi sudionici sjednice. Najvažniji je cilj da se odgovorni voditelji građenja izjednače sa svim ostalim ovlaštenim inženjerima, ponajprije građevinarima, ali i stručnjacima ostalih struka, posebno strojarске, elektrotehničke i arhitektonske. Svi će članovi nove udruge pohađati programe stručnog usavršavanja u temeljnim društvima.

U nastavku je svoje primjedbe na prijedlog statuta iznio Besalet Mulović koji drži da bi u prijedlogu trebalo stajati da se u novu udrugu učlanjuju samo osobe koje te uvjete imaju prema zakonu, dakle oni koji imaju položen stručni ispit, radno iskustvo, ostvarene bodove stručnog usavršavanja, a u statutu treba izričito stajati obveza stručnog usavršavanja redovitog člana. Ne sviđa mu se da svatko može biti članom jer treba čuvati dostojanstvo struke do ekskluzivnosti te se aktivno uključiti u izradu novih zakona i propisa iz područja graditeljstva. Valja također odrediti koje se sve struke mogu učlanjivati, poštivati novu terminologiju naziva zanimanja i akademskih titula te uvjete za dobivanje pečata i ovlaštenja koja se s njima stječu.

Određene je sugestije za manje izmjene prijedloga statuta iznio i Ivan

Knok koji drži da bi članove nadzornog odbora i suda časti ipak trebala birati skupština. U raspravi je još istaknuto kako bi trebalo pripremiti posebne web-stranice i pokušati organizirati podružnice udruge u temeljnim članicama HSGI-a.

Boris Čupić je odgovarajući na primjedbu rekao kako je pitanje dogovora koje će se struke moći učlanjivati u novu udrugu, a da bi se pitanje pečata zbog mogućih zakonskih ograničenja moglo riješiti posebnim pravilnikom. Na kraju je zaključeno da će se primjedbe unijeti u prijedlog statuta i poslati članovima Inicijativnog odbora.

Zaključujući sjednicu Josip Švenda je rekao da učlanjivanje u novu udrugu valja provesti prema zakonskim kriterijima, dakle da članovi imaju položen stručni ispit, odgovarajuće radno iskustvo i da su uključeni u stručno usavršavanje. Uostalom to je i jedini način suprotstavljanja budućoj međunarodnoj konkurenciji, ali i uvjet za uspješan i kvalitetan napredak u graditeljskoj struci.

Na kraju je dogovoren novi sastanak 3. studenoga kada se očekuje usvajanje prijedloga statuta i određivanje datuma i mjesta održavanja osnivačke skupštine.

B. N.

SJEDNICA PREDSJEDNIŠTVA HSGI-a

Sjednica Predsjedništva Hrvatskog saveza građevinskih inženjera (HSGI-a), deseta po redu u ovom sastavu, održana je 21. rujna 2010. u Zagrebu. Sjednicu je vodio predsjednik Josip Švenda, dipl. ing. građ.

Nakon usvajanja zapisnika s prethodne sjednice, predsjednik je izvijestio članove Predsjedništva da je svim temeljnim i specijalističkim članicama upućen dopis s podsjećanjem na buduće obveze. O tome su se, iako je istekao predviđeni rok,

pismeno očitovala samo dva društva (DGIT Međimurja i DGIT Varaždin). Svim je sudionicima sjednice podijeljena tablica iz koje je vidljivo funkcioniranje stručne službe HSGI-a. Tajnica Željka Šarić obrazložila je kako tu postoji stalna isprepletenost poslova između HSGI-a, časopisa *Građevinar* i DGIZ-a, pa su stoga mnogima ti odnosi pomalo nepoznati i nejasni.

U nastavku se razgovaralo o pripremanju za organizaciju Sabora hrvatskih graditelja 2012. Raspravljalo se o sastavu organizacijskog odbora, a pritom je odlučeno da tajnica bude Tanja Vrančić koja će za sljedeću sjednicu pripremiti informaciju o zaduženjima budućega predsjednika i članova izvršnog organizacijskog odbora Sabora.

O osnivanju organizacije koja će objediniti odgovorne voditelje građenja izvijestio je član posebne radne skupine Predsjedništva Boris Čupić. Iako je bila želja inicijatora da se formira komora umjesto udruge, za to prema stajalištu Gradskog ureda za udruge nema uporišta u postojećim zakonima. Članovi će buduće udruge biti diplomirani inženjeri, inženjeri i tehničari koji sudjeluju u vođenju gradilišta. Zdravko Jurčec je pridodao kako se u novu udruhu osim građevinara mogu uključivati i stručnjaci ostalih struka, posebno elektrotehnički i strojarški inženjeri. Na kraju je izabran sastav članova Inicijativnog odbora za osnivanje Udruge odgovornih voditelja gradilišta: Zdravko Hunjadi (*Međimurje građenje*), Josip Kuzmanić (*Poduzete za ceste Split*), Dean Pavlak (*Strabag*), Ivan Knok (*Radnik-Križevci*), Besalet Mulović (*Tehnika*), Vjekoslav Sečan (*Tempo*), Ivan Petrović (*Hidroelektra-niskogradnja*), Marinko Marohnić (*Viadukti*), Goran Husnjak (*Zagorje-Tehnobeton*) i Josip Grassi (*Lavčević-Split*).

U nastavku je o programu stručnog usavršavanja govorio voditelj prof. dr. sc. Josip Rupčić. Izvijestio je

kako je Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva produžilo petogodišnje razdoblje stručnog usavršavanja za godinu dana. Od svih je temeljnih društava zatražen prijedlog plana za novo obrazovno razdoblje. U raspravi je Zdravko Jurčec pohvalio Program stručnog usavršavanja HSGI-a koji se uspješno provodi u temeljnim društvima. Na kraju je zaključeno da se Ministarstvu posebnim dopisom predloži da onima koji su ostvarili uvjete i skupili 100 bodova omogući da im od 1. studenoga započne novo obrazovno razdoblje.

Proširena sjednica Predsjedništva HSGI-a u Vinkovcima

Slijedile su informacije o naputku Gradskog ureda za udruge o nekim manjim izmjenama u Statutu HSGI-a, o javnoj tribini u Dubrovniku o razvoju Dubrovačko-neretvanske županije i o predstojećem obilježavanju 50. obljetnice DAGIT-a Vinkovci kada će biti održana i prigodna proširena sjednica Predsjedništva. Govorilo se i o predstojećem predstavljanju sajma *Bau*, predstojećoj skupštini DAGIT-a Požega te stručnom seminaru DGIZ-a o novom Zakonu o vodama i Zakonu o financiranju vodnoga gospodarstva.

B. N.

PROŠIRENA SJEDNICA PREDSJEDNIŠTVA HSGI-a

Proširena sjednica Predsjedništva Hrvatskog saveza građevinskih inženjera (HSGI-a), 11. po redu, održana je 15. listopada 2010. u hotelu *Slavonija* u Vinkovcima. Sjednicu je vodio predsjednik HSGI-a Josip Švenda, dipl. ing. građ., a osim članova Predsjedništva bili su nazočni predsjednici i predstavnici mnogih temeljnih društava te članovi Društva arhitektonskih i građevinskih inženjera i tehničara (DAGIT-a) Vinkovci koje upravo slavi 50. obljetnicu pos-

tojanja. Skup je kao domaćin pozdravio i potpredsjednik Predsjedništva HSGI-a i predsjednik DAGIT-a Željko Andričević koji je svim gostima zaželio ugodan boravak u Vinkovcima i pozvao ih na Svečanu skupštinu DAGIT-a koja će se održati nakon ovog sastanka.

Na početku se ukratko podsjetilo na zaključke s prethodne sjednice, a Tanja Vrančić, tajnica predstojećega Sabora hrvatskih graditelja, pripremila je posebnu informaciju o potrebnim organizacijskim pripremanjima. Raspravljalo se i o aktualnoj stručnoj temi, pa je nakon kraće rasprave odlučeno da to budu programski pro-

jekti Europske unije, posebno stoga što će tada Hrvatska najvjerojatnije biti punopravna članica.

Tajnica Željka Šarić izvijestila je da će se tablica ustroja stručne službe HSGI-a, koja je predstavljena na prošloj sjednici još nadopuniti nekim novim podacima, a predsjednik je HSGI-a nadodao kako će se osnivanjem nove udruge voditelja građenja pojaviti i neke nove obveze djelatnika stručne službe.

Slijedila je informacija o poslovnim prostorijama kojima se HSGI koristi u domu Hrvatskoga inženjerskog saveza (HIS-a), a podnijela ju je Dubravka Turčan, poslovna tajnica. Ne postoji nikakav međusobni ugovor, a svi su se dosadašnji odnosi i obveze rješavali prema nepisanim i naslijeđenim pravilima. HSGI se koristi dvjema prostorijama (po 44 m²), u jednoj je redakcija časopisa *Građevinar*, a drugom se zajednički koriste HSGI i DGIZ. Troškovi se mjesečno plaćaju prema računu u koji su uključeni električna energija, voda, plin, komunalne naklade i troškovi režijskog osoblja (3 spremačice). Posljednjih je godina bilo mnogo problema vezanih s uporabom zajedničkih prostorija za stručne seminare, predavanja i sastanke koje su opremljene neodgovarajućim namještajem, nedovoljno osvijetljene i sa zastarjelim instalacijama. Žalosan je da HSGI kao najaktivnija udruga u domu HIS-a, koja svojim radom HIS-u donosi najviše prihoda, u Upravnom odboru doma nema svog predstavnika niti može utjecati na njegovo poslovanje.

U raspravi što je uslijedila govorili su Zdravko Jurčec i Dragutin Mihelčić, a zaključeno je da će se u vezi s iznesenim problemima pokušati razgovarati s predsjednikom HIS-a.

U nastavku je sjednice Nada Zdravec govorila o stručnim putovanjima DGIT-a Varaždin u Siriju te Crnu Goru i Albaniju, a Zdravko Hunjadi o stručnom putovanju DGITM-a u

južnu Španjolsku. O programu stručnog usavršavanja govorili su Antun Pospišil, Zdravko Jurčec, Ante Grašo, Miroslav Ištuk i Dragan Blažević koji je ujedno kao predstavnik HSGI-a u Sektorskom vijeću za graditeljstvo i geodeziju za strukovne škole izvijestio o izmjenama nastavnih programa. Na kraju je dr. sc. Danijel Režek, dugogodišnji član DGITM-a i HSGI-a, domaćinima i članovima DAGIT-a Vinkovci čestitao obljetnicu i poželio daljnji uspješan rad.

B. N.

SUSRET STUDENATA GRAĐEVINSKOG FAKULTETA UPISANIH 1945.

U organizaciji Almae Matris Croatica Alumni - Facultas Aedificandi (AMCA-FA) Građevinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu na tom je fakultetu održano zajedničko druženje negdašnjih studenata koji slave 55. obljetnicu upisa na ondašnji Građevinski odjel Tehničkog fakulteta u Zagrebu. Ta je generacija bila vrlo brojna jer su se joj se zbog tek minuloga II. svjetskog rata priključili i oni koji se nisu stigli prije upisati.

Na druženje je bilo pozvano 39 bivših studenata, a sada umirovljenih građevinskih inženjera čije su adrese bile dostupne. Odazvalo ih se petnaestak, uglavnom iz Zagreba, ali i iz Dubrovnika, Splita, Mošćeničke Drage, Opatije, Bakra i Varaždina. Zanimljivo je da je među njima bila samo jedna žena (Evica Kršinić, dipl. ing. građ.) jer je u to doba na Građevinskom fakultetu bilo vrlo malo studentica.

Na zajedničkom skupu u suvremeno opremljenoj učionici sve je okupljene najprije pozdravio organizator druženja Aleksander Olujić, dipl. ing. građ., koji je govorio o pozdravima što su ih skupu uputili studenti iz 1945. koji žive u inozemstvu. Potom im se obratio Franjo Antolić, dipl. ing. građ., koji je spomenuo da je od posljednjeg druženje prije 5 godina nema među živima čak tridesetak onih koji su se zajednički upisali na fakultet. Posebno je spomenuo mr. sc. Davorina Desselbrunne- ra i nedavno preminulog akademika prof. dr. sc. Vladimira Devidéa.

Potom je sve okupljene srdačno pozdravio domaćin druženja predsjed-

Zajednički snimak u auli Građevinskog fakulteta u Zagrebu

nik AMCA-FA prof. dr. sc. Ivica Džeba, a pozdrave je u ime matičnoga fakulteta slavljenicima prenio prof. dr. sc. Neven Kuspilić, prodekan za poslovanje. Potom su se skupu obratili mnogi predstavnici te prve poslijeratne generacije koji su evocirali uspomene na vrijeme provedeno na studiju i poslije u radu i obnovi porušene zemlje. Izrečeno je kako je to bila posebna generacija jer je imala sreću ili nesreću da radi bez pomoći starijih kolega. Skupu se obratio i Stipe Roščić, dipl. ing. građ., koji je na ovaj dirljiv susret stigao iz Švicarske.

Nastavak druženja negdašnjih studenata Građevinskog fakulteta nastavljen je u Laboratoriju za ispitivanje konstrukcija Zavoda za tehničku mehaniku, a gostima je suvremenu opremu predstavio voditelj doc. dr. sc. Joško Krolo.

Zajedničko druženje studenata koji su 1945. upisali Građevinski odjel Tehničkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu zaključen je zajedničkim objedom.

B. Nadilo

STRUČNA EKSKURZIJA U ANDALUZIJU

Društvo građevinskih inženjera i tehničara Međimurja (DGIT) organiziralo je stručnu ekskurziju u Andaluziju od 14. do 19. rujna 2010. Na putovanje kroz Sloveniju i Italiju 44 člana DGITA-a i njihovih gostiju krenulo je autobusom 14. rujna navečer iz Čakovca. Nakon cjelonoćnoga putovanja ujutro su stigli u Milansku zračnu luku, a odatle su otputovali u Malagu.

Prvi grad koji su posjetili i obišli, uz stručno vodstvo vodiča Gorana Hranjeca iz čakovečke agencije Obsido, u Andaluziji bio je Gibraltar.

Gibraltar

Gibraltar je prekomorski teritorij Ujedinjenoga Kraljevstva vrlo male površine. Nalazi se na južnom rtu

Pirinejskoga poluotoka, između Atlantskog oceana i Sredozemnog mora i leži na istoimenom tjesnacu (Gibraltarski tjesnac) koji razdvaja Europu i Afriku. Tijekom Prvoga i Drugog svjetskoga rata imao je važnu stratešku ulogu, a i danas je važna zrakoplovna baza i komunikacijska točka.

tovati volju građana Gibraltara. Stoga je 17. studenog 2002. održan referendum na kojem su se građani Gibraltara izjašnjavali o zadržavanju britanskog suvereniteta nad Gibraltarom. Rezultati referenduma pokazali su da je 99 posto građana za ostanak trenutnog stanja, dok je samo 1 posto bilo za podjelu suve-

Dio članova ekskurzije na Gibraltaru

Prema istraživanjima iz 2008. u kojima je mjerena stabilnost 235 država, teritorija i političkih entiteta u svijetu, Gibraltar je zauzeo 5. mjesto, jedan je od najstabilnijih teritorija svijeta te je najbolje plasirani britanski teritorij. Ocjenjivanja su bila temeljena na pet osnovnih pokazatelja: političkim, socijalnim, ekonomskim, vanjskoj i vojnoj sigurnosti.

Suverenost Gibraltara bila je najznačajnije pitanje tenzija u odnosima Španjolske i Engleske. Španjolska je prepustila Gibraltar Britancima na temelju Sporazuma iz Utrechta 1713., premda je i kasnije imala pretenzije na njega i tražila od Engleza da joj ga vrati. Većina se stanovnika Gibraltara žestoko protivi povratku pod vlast Španjolske, kao i protiv prijedloga o podjeli suverenosti. Britanska je vlada objavila da je spremna poš-

reniteta između Španjolske i Ujedinjenog Kraljevstva.

Međutim, Gibraltar je mnogo poznatiji po svojim 230 gibraltarskih *macaquesa* (*Macaca sylvanus*), vrste majmuna koji se smatraju jedinim majmunima koji žive u divljini na području Euvrope. Ponekad se pojavljuju i u urbanim područjima. Nedavne genetske studije i povijesni dokumenti potvrđuju njihovo postojanje u tom području i prije britanskoga osvajanja. Postoji legenda vezana za ove primatke koja kaže da ako nestane majmuna s gibraltarske stijene, nestat će i Britanaca iz Gibraltara. Kažu da je zbog te legende britanski premijer Winston Churchill 1944. bio jako zabrinut poradi znatnoga smanjenja populacije majmuna te je poslao poruku sekretaru kolonije zahtijevajući da hitno nešto napravi za njihovu zaštitu.

Sevilla

Drugi dan sudionici ekskurzije proveli su u Sevilli – glavnom gradu Andaluzije koji je smješten na obalama Guadalquivira. Bio je to bogat i slavan grad već u doba arapske vladavine, a kasnije su iz njega kretali konkvistadori u osvajačke pohode i vraćali se donoseći prekoceansko blago. Danas je Sevilla sveučilišni grad i sjedište biskupije te glavno trgovačko središte južne Španjolske.

Članovi ekskurzije uz katedralu u Sevilli

Grad obiluje umjetničkim blagom, pa je i zbog toga meta mnogih turista. S graditeljskog stajališta gradski su spomenici mješavina različitih stilova: uz blistave spomenike arapske umjetnosti, kao što su Alcazar i zvonik Giralda, tu su i remek-djela gotičke umjetnosti, a među njima i veličanstvena katedrala. Od 1987. katedrala je na UNESCO-vu popisu svjetske baštine u Europi.

Prema legendi, grad je osnovao grčki mitološki junak Heraklo, no prema istraživanjima dokazano je kako je grad osnovan već u 8. st. pr. Kr. Kolonizirali su ga Feničani iz Kartage, a 206. po. Kr. osvojio ga je i uništio rimski zapovjednik Scipion koji je započeo obnovu grada koji su

zvali Hispalis. Za sukoba s Pompejom oko 45. godine, Julije Cezar je Sevillu utvrdio zidinama i nazvao je *Colonia Iulia Romana*. U rimsko je doba grad postao važno trgovište eteričnim uljima.

Kristofor je Kolumbo 1492. zaplovio iz seviljske luke na putovanje na kojem će otkriti Ameriku. Otkrićem *Novog Svijeta*, Sevilla je doživjela neviđen razvoj jer je njezina trgovačka komora (*Casa de Contratacion*)

Katedrala je u Sevilli građena od 1401. do 1519., a njezina veličina i četvrtasti tlocrt bili su diktirani tlocrtom džamije na kojoj je sagrađena. Jedna je od najvećih srednjovjekovnih i gotičkih europskih katedrala, što se tiče prostora i obujma. Unutra ima najduži brod u Španjolskoj te je bogato ukrašena velikom količinom zlata. Od svih stupova i drugih elemenata koje je katedrala iskoristila od džamije, najpoznatiji je minaret Giralda koji je pretvoren u zvonik na čijem se vrhu nalazi kip, *El Giralddillo*, koji predstavlja vjeru. Unutrašnjost tornja ima rampe mjesto stuba, kako bi se omogućilo mujezinu i drugima da se na konju popnu na vrh.

Dvorac Alcázar preko puta katedrale nastao je od stare gradske maurske palače. Gradnja je započela 1181. i nastavila se više od 500 godina, uglavnom u stilu mudéjar, ali i u renesansnom stilu. Njegovi su vrtovi spoj maurske, andaluzijske i kršćanske tradicije.

Nakon cjelodnevnog razgledavanja grada članovi ekskurzije uživali su u nacionalnom plesu Španjolaca – flamencu.

Córdoba

Putovanje je nastavljeno posjetom Córdoba na rijeci Guadalquiviru. Grad je turističko središte jer je do danas sačuvao karakterističnu maursku urbanu arhitekturu (na desnoj obali Guadalquivira) s brojnim građevinama sačuvanim iz doba arapske vlasti. Od 1972. u Córdoba se nalazi i Sveučilište, ali i druge škole i muzeji (Arheološki muzej).

Velika Abd-al-Rahmanova džamija građena od 785. godine do kraja 10. stoljeća (od 16. stoljeća katedrala La Mezquita) jedan je od najveličanstvenijih spomenika islamske umjetnosti. Arkade na 869 stupova dijele unutrašnjost u 19 uzdužnih i 33 poprečna broda. Od 1984. je na UNESCO-vu popisu svjetske baštine.

Fotografija iz Cordobe

U gradu su ostaci i maurske palače Alcázar, nekadašnje kalifske rezidencije, a poslije središta inkvizicije, maurski most s 16 lukova preko Guadalquivira koji se čuvao iz obližnje utvrde Cahorra. Isti su dan sudionici puta nastavili prema pretposljednem odredištu – Granadi.

Granada

Granada je smještena na brežuljcima u podnožju Sierra Nevade, na slijevu triju rijeka, Beiro, Darro i Genil, udaljena samo sat vremena vožnje od obale Sredozemnog mora. Grad je po broju stanovnika na 13. mjestu u Španjolskoj, ali jedan dio stanovnika, većinom iz Južne Amerike, još uvijek nema španjolsko državljanstvo.

Zasigurno najveća atrakcija Granade jest Alhambra, palača posljednjih muslimanskih vladara Španjolske – maurskih Nasrida (1232. do 1492.), sagrađena uglavnom u 13. i 14. stoljeću. Jedina je islamska srednjovjekovna palača koja je ostala nedimuta.

Alhambra je doslovno mali grad koji se prostire na visini od oko 800 metara iznad Granade. Uključivala je kraljevske odaje, portale, džamije, kupaonice, odaje za slugu, vojne barake, štale, radionice, lijevaonicu i mnogobrojne vrtove. Izvana izgleda kao golemo tvrđava svijetlih zidova od pečene crvene opeke.

čanih vrtova, a čudesno je izvedena u nepravilnom stilu muslimanskih palača. U *Dvorani suda* nalaze se zamršeni stalaktitni ukrasi – živahno obilje aplikacija od opeke.

Ispred nje se nalazi *Dvorište lavova* (*Platio de los Leones*) s arkadama, koje odražavaju muslimansku ideju raja. U dvorištu je mramorni vodoskok okružen kipovima lavova isklesanih od kamena (koji potječu od prijašnje utvrde), zidovi sjenovitih lađa obloženi su obojenim emajliranim pločicama (*azulejos*), fini stupovi podupiru stalaktitima isjeckane lukove. Nasridski je vladar mogao sjediti u središtu vrta i vidjeti cijelu palaču te cijelu plodnu dolinu kraljevstva Granade.

Unutrašnjost je raskošna palača obilno ukrašenih prostorija, dvorišta i sve-

Detalj Dvorane suda

Jedno od mnogobrojnih unutarnjih dvorišta Alhambre

Málaga

Putovanje Andaluzijom završeno je razgledavanjem Málaga – grada i luke na obali Sredozemnog mora, u regiji Costa del Sol. Málaga je udaljena 198 km od Seville, a 544 km od Madrida. Glavne ekonomske djelatnosti su trgovina i turizam.

U Málaga je rođen slavni slikar Pablo Picasso. Málaga su osnovali Feničani oko 1000. g.pr.Kr. Ime je dobila prema feničkoj riječi za sol (malaka). U 6. st.pr.Kr. Málagaom su zavladali Kartadžani, a nakon Punskih ratova u 3. st.pr.Kr. Rimljani. U rimskom je razdoblju Malaga bila značajna luka, a imala je i rimsko kazalište. Nakon pada Zapadnog Rimskog Carstva je bila pod vlašću Bizanta, a 623. su ju zauzeli Vizigoti.

Málaga je bila jedan od prvih španjolskih gradova koji su u 8. st. zauzeli Arapi. Pod arapskom je vlašću bila značajna luka unutar Kordopskog Kalifata i zvala se Mālaqah. U tom su se gradu Arapi i najduže zadržali u Španjolskoj. Španjolska kršćanska vojska zauzela ga je tek 1487., pet godina nakon pada Granade. Arapi su napustili grad, a u njega su se naselili kršćanski doseljenici i 1528. započeli izgradnju katedrale. Tijekom 19. stoljeća grad se gospodarski razvija i industrijalizira. Posebno se razvija metaloprerađivačka industrija. Krajem 19. i početkom 20. st. dolazi do gospodarske krize zbog slabe razvijenosti Španjolske. Málaga je bila jedan od centara republikanskog pokreta te je uništena u Španjolskom građanskom ratu (1936. do 1939.).

Nakon rata se grad obnavlja i razvija kao važno turističko središte.

Prije puta kući, posljednji su se dan ekskurzije sudionici puta kratko zadržali u Milanu, velikom talijanskom, industrijskom gradu, uglavnom oko velike katedrale u središtu grada.

Tanja Vrančić

STRUČNI SEMINAR O AKTUALNOJ GRAĐEVNO – TEHNIČKOJ REGULATIVI

U velikoj dvorani Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva 9. je rujna 2010. održan odlično posjećen stručni seminar o aktualnoj građevno – tehničkoj regulativi u organizaciji Društva građevinskih inženjera Zagreba.

Problem globalne krize, koja je itekako pogodila sektor graditeljstva, i promjene u sustavu zakonske regulative u području graditeljstva, kao posljedice približavanja Republike Hrvatske članstvu u Europskoj uniji, okuplja sve sudionike u gradnji oko istog cilja – želje da hrvatsko graditeljstvo postane konkurentnije i spremnije za izlazak na hrvatsko, europsko i svjetsko tržište. Društvo građevinskih inženjera Zagreb (DGIZ) tradicionalno pridonosi tomu zadatku, razvijajući razmjenu informacija, znanja i iskustava, obogaćujući intelektualni kapital te povezujući sudionike u gradnji dajući im ulogu aktivnog sudionika – istaknuo je na početku seminara Zdravko Jurčec, dipl. ing. građ., predsjednik DGIZ-a.

Cilj je ovogodišnjeg seminara bio približiti zakonsku regulativu svakom sudioniku u procesu gradnje i napraviti od nje pokretačku snagu u svrhu povećanja efikasnosti i produktivnosti procesa gradnje te, u konačnici, i kvalitete izvedene građevine.

Teme stručnog seminara bile su podijeljene u dva dijela: u prvom su se obrađivale novine u zakonskoj regu-

Sudionici seminara u velikoj dvorani Ministarstva

lativi, a drugom su prikazani značajni graditeljski pothvati. Radi učinkovitijeg snalaženja DGIZ je izdao i zasebnu publikaciju novog Zakona o zaštiti od požara, objavljenog 24. srpnja 2010. Drugi dio seminara prikazao je graditeljske pothvate ostvarene u posljednje vrijeme, jer u Društvu smatraju da je međusobna razmjena iskustava i mišljenja nužna za njegovanje i razvijanje etike graditeljskog poziva te poticanje stvaralačkih inicijativa. Time se otvara prostor za konstruktivan razgovor s kolegama koji žive i rade na sličnim poslovima, a streme k istomu cilju - brzini i kvaliteti.

SEMINAR O ZAKONU O VODAMA I ZAKONU O FINANCIRANJU VODNOGA GOSPODARSTVA

U Zagrebu je 6. listopada u organizaciji Društva građevinskih inženjera Zagreb održan veliki seminar o vodama s velikim brojem sudionika. Sudionici seminara dobili su informacije o Zakonu o vodama (NN 153/09 od 21.12.2009.g.) koji je stupio na snagu 1.1.2010. Njime se uređuju pravni statusi voda, vodnoga dobra i vodnih građevina, upravljanje kakvoćom i količinom voda, zaštita od štetnog djelovanja voda,

melioracijska odvodnja i navodnjavanje, djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje, posebne djelatnosti za potrebe upravljanja vodama, institucionalni ustroj obavljanja tih djelatnosti te druga pitanja vezana za vode i vodno dobro.

Predstavljen je i Zakon o financiranju vodnoga gospodarstva (NN 153/09 od 21.12.2009.g.) koji je stupio na snagu 1.1.2010., a kojim se utvrđuju izvori sredstava za financiranje vodnoga gospodarstva, a osobito vodne naknade, uključivo sva pitanja vezana za ostvarivanje i iskorištavanje tih sredstava.

Na seminaru je bilo riječi i o podzakonskim aktima na temelju tih dvaju zakona. Posebna tema seminara bila je DVGW (*Deutscher Vereinigung des Gas und Wasserfaches*) - smjernice za projektiranje, izvođenje i održavanje vodoopskrbnih vodnih građevina.

Predavači su bili istaknuti stručnjaci iz Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva te Hrvatskih voda.

Na seminaru je podijeljen CD sa svim predavanjima, Zakonom o vodama s pripadajućim podzakonskim aktima, Zakonom o financiranju vodnoga gospodarstva s pripadajućim podzakonskim aktima te Strategija upravljanja vodama (NN 91/08) donesena 15. srpnja 2008., na 5. sjednici Hrvatskoga sabora.